

MUUSIKA AINEKAVA PÕHIKOOLILE

Tallinna Mahtra Põhikool

Muusika 4.klass

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I.k a	4. kl	5. kl	6. kl	II.k a	7. kl	8. kl	9. kl	III.ka	Kokku
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13

1. Õppesisu ja õpitulemused 4. klassis

4. klassi õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

Õppesisu II kooliastmes	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel kooliastmel ja 4. klassis
Laulmine	4. klass

<ul style="list-style-type: none"> ● Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest. Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes. Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule ● Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G ● Laulab peast kooliastme ühislaulu: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann).” “Mu isamaa armas”(saksa rahvalaul), “Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Kas tunned maad“ (J. Berad) “Püha öö“ (F. Gruber) “Eesti lipp”(E. Võrk) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine klassis oma hääle omapära arvestades ühe- või kahehäälselt (kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud a cappella ja saatega). Laulmine koolikooris ja/või erinevates vokaal - instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses. Laulupeo traditsiooni ja tähenduse mõistmine ● Meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI). On tutvunud nootide tähtnimetustega. Teab viiulivõtme tähendusit ● „Eesti hümn“(F. Pacius), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann),” „Mu isamaa armas” (saksa rahvalaul), “Meil aiaäärne tänavas”(eesti rahvalaul)
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des. Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid. Seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga. Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi 	<p>4. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis- meloodilised küsimus-vastus motiivid. Absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus. Süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi. Tantsib eesti laulu-ja ringmänge. Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid 	<ul style="list-style-type: none"> ● Eesti rahvamuusikale (rahvatantsudele) iseloomuliku karakteri väljendamine
<p>Omalooming</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ● Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid. Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu. Kasutab muusika karakteri ja meeolelu väljendamiseks loovliikumist 	<ul style="list-style-type: none"> ● Orffi pedagoogika – omaloomingulised kaasmängud, tekstid, muusikaline liikumine; rütmilis-meloodilised improvisatsioonid. Omaloomingus ning koos musitseerides omandatud muusikaliste oskuste ja teadmiste kasutamine. Lihtsamate pillide valmistamine
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi. Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara ● Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: tunneb hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass). Tunneb ja eristab kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor). Kuulab ja eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid). Tunneb Eesti laulupidude traditsiooni, Kuulab ja eristab tuntumaid eesti koore ● Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi ● Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega 	<ul style="list-style-type: none"> ● Muusikapalades muusika väljendusvahendite kuulamine ja eristamine: meloodia, rütm, tempo. Kuulatava muusikapala. Iseloomustamine õpitud muusikalist oskussõnavara kasutades ● Hääleliigid: sopran, metsosopran, alt, tenor, baritone, bass. Kooriliigid: (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor). Muusikainstrumendid: klahv- ja keelpillid. Puhk- ja löökpillid ● Eesti rahvalaulud. Eesti rahvapillid ja – tantsud
<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: TA-A-A-A, TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TAI-RI. TA-I-TI veerand-, pool- ja täispaus. Mõistab 	<p>4.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: TA-A-A-A, TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TAI-RI. TA-I-TI veerand-, pool- ja täispaus. 2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude ja eeltakti tähenduse mõistmine ja arvestamine

taktimõõtude 2/4 , 3/4 , 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega). Mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides. Mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides

- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll- helilaad, absoluutsed helikõrgused(tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhulikud märgid, diees, bemoll, bekarr, märgid, diees, bemoll, bekarr

- Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid) tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano forte, mezzopiano, mezzoforte, crescendo, diminuendo, pianissimo, fortissimo

musitseerimisel. Noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI laulmine, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides. Helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C – a

- Eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur - helilaad, moll - helilaad. Absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik

- Vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon. Tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid)

Õppekäigud

- Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil.

- Oma arvamuse väljendamine muusikaelamuse kohta suuliselt, kirjalikult või muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine jms) kasutades seni õpitud muusikalist oskussõnavara

2. Hindamine

- Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine
- praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;
- eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;
- osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, kontsertidel).

Hinne	Punktisumma	Kirjeldus
5	100 - 90	Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi
4	89 - 75	Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi
3	74 - 50	Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi
2	49 - 20	Õpilane omab õpitud materjalist mitterahuldavaid teadmisi
1	19 - 0	Õpilase teadmised õpitud materjalist on puudulikud

Kujundav hindamine:

Hinne «rahuldav»	Hinne «hea»	Hinne «väga hea»
Osaleb ühislaulmises. Õpitud materjali omandanud ebapiisavalt. Esineb raskusi kirjalike tööde tegemisel. Pöörata tähelepanu kirjalike tööde tegemisele ja noodikirja õppimisele.	Osaleb ühislaulmises. Kuulab muusikat huviga. Omandanud põhitõed. Näitab üles vähest hooletust kirjatööde tegemisel. Pöörata tähelepanu noodikirja õppimisele.	Tunnetab muusikat emotsionaalsel tasandil. Laulmisel mõistab ja oskab väljendada muusika sisu ja meeleolu. Kirjalike töid teeb iseseisvalt. Tunneb noodikirja.

Muusika 5.klass

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I.k a	4. kl	5. kl	6. kl	II.k a	7. kl	8. kl	9. kl	III.ka	Kokku
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13

1. Õppesisu ja õpitulemused 5. klassis

5. klassi õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

Õppesisu II kooliastmes	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel kooliastmel ja 5. klassis
Laulmine <ul style="list-style-type: none"> • Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest. Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja	5. klass <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine klassis oma hääle omapära arvestades ühe- või kahehäälselt (kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud a cappella ja saatega). Laulmine koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses.

<p>rühmas lauldes. Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G2 ● Laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann).” “Mu isamaa armas”(saksa rahvalaul), “Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Kas tunned maad“ (J. Berad) “Püha öö“ (F. Gruber) “Eesti lipp”(E. Võrk) 	<p>Laulupeo traditsiooni ja tähenduse mõistmine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI). Duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega. Tunneb noontide tähtnimetusi ja viiulivõtit ● „Eesti hümn“(F. Pacius), “Kas tunned maad”(J. Berad)
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des. Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid. Seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga. Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi 	<p>5.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Helistikke ja toonika kolmkõlade C-duur, a-moll seostamine pillimänguga
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi. Tantsib eesti laulu-ja ringmänge. Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid 	<p>5.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Eri maade rahvamuusikale (rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: eesti, vene
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid. Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne. Kasutab muusika 	<p>5.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ideede esitamine ja oma loovuse võimetekohane rakendamine nii sõnalises kui muusikalises eneseväljenduses

<p>karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist</p>	
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi. Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara ● Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: Tunneb hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass). Tunneb ja eristab kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor). Kuulab ja eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid). Tunneb Eesti laulupidude traditsiooni, Kuulab ja eristab tuntumaid eesti koore ● Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi ● Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega 	<p>5.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Muusika väljendusvahendite eristamine: dünaamika, tämber. Kuulatava muusikapala iseloomustamine, arvamuse põhjendamine oskussõnavara kasutades. ● Eesti laulupidude traditsioonid. Tuntumad eesti koorid ja dirigendid, kodupaiga dirigendid. Sümfooniaorkestri koosseis. Dirigendi töö, erinevate orkestrite koosseisud (sümfooniaorkester, kammerorkester, dzassorkester) ● Eesti rahvalaulud. Eesti rahvapillid ja – tantsud
<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mõistab allolevate helivältuste , rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: TA-A-A-A, TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TAI-RI. TA-I-TI veerand-, pool- ja täispaus Mõistab taktimõõtude 2/4 , 3/4 , 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ing seostab neid 	<p>5.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TAI-RI. TA-I-TI. Kaheksandiktaktimõõdu tutvustamine. Helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud G-e ● Absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud

<p>absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega). Mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides. Mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused(tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, märgid, diees, bemoll, bekarr ● Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid) tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano forte, mezzopiano, mezzoforte, crescendo, diminuendo, pianissimo, fortissimo 	<p>märgid. Diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tempo: andante, moderato, allegro, largo, ritenuto. Dünaamika: piano, forte, mezzopiano, mezzoforte, crescendo, Diminuendo
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil. 	<p>5. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Oma arvamuse väljendamine muusikaelamuse kohta suuliselt, kirjalikult või muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine jms) kasutades seni õpitud muusikalist oskussõnavara

2. Hindamine:

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine;

praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;

osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, kontsertidel).

Hinne	Punktisumma	Kirjeldus
5	100 - 90	Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi
4	89 - 75	Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi
3	74 - 50	Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi
2	49 - 20	Õpilane omab õpitud materjalist mitterahuldavaid teadmisi
1	19 - 0	Õpilase teadmised õpitud materjalist on puudulikud

Kujundav hindamine:

Väga hea	Hea	Rahuldav
Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult , kasutades muusika oskussõnavara. Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel , veatult.	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara. Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel ,	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähese muusika oskussõnavara. Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel , esineb puudusi ja vigu

<p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.</p> <p>Õpilane laulab ladiusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel.</p>	<p>esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.</p> <p>Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.</p>	<p>(nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.</p> <p>Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.</p>
---	---	---

Muusika 6.klass

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I.k a	4. kl	5. kl	6. kl	II.k a	7. kl	8. kl	9. kl	III.ka	Kokku
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13

1. Õppesisu ja õpitulemused

6. klassi õpilane:

- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
- laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
- laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal - ja pillikoosseisudes,
- oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi;
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislauke;
- kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
- kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
- kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
- leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
- tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusikaelu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

Õppesisu II kooliastmes	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel kooliastmel ja 6. klassis
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest. Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes. Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule ● Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g - G2 ● Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann).” “Mu isamaa armas”(saksa rahvalaul), “Meil aiaäärne tänavas” (eesti rahvalaul), „Kas tunned maad“ (J. Berad) “Püha öö“ (F. Gruber) “Eesti lipp”(E. Vörk) 	<p>6. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Laulmine klassis oma hääle omapära arvestades ühe- või kahehäälselt (kaanonid, eesti ja teiste rahvaste laulud a cappella ja saatega). Laulmine koolikooris ja/või erinevates vokaal-instrumentaalkoosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses. Lauupeo traditsiooni ja tähenduse mõistmine ● Meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI). Duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla seoses lauludega. Tunne noontide tähtnimetusi ja viulivõtit ● „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Püha öö“ (F. Gruber). “Eesti lipp” (E. Vörk)
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato'des. Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid. Seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga. Kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi 	<p>6.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Helistikke G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi. Tantsib eesti laulu-ja ringmänge. Väljendab liikumise kaudu eri maade 	<p>6.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Orffi pedagoogika. Eri maade rahvamuusikale (rahvatantsudele) iseloomulike karakterite väljendamine: eesti, vene, soome, iiri, ungari, saksa

<p>rahvamuusikale (rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid</p>	
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid. Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne. Kasutab muusika karakteri ja meeoleolu väljendamiseks loovliikumist 	<p>6.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Infotehnoloogia võimaluste kasutamine ideede esitamisel ja oma loovuse võimetekohasel rakendamisel
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi. Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusikalist oskussõnavara ● Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: Tunneb hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass). Tunneb ja eristab kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor). Kuulab ja eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid). Tunneb Eesti laulupidude traditsiooni, Kuulab ja eristab tuntumaid eesti koore ● Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi ● On tutvunud Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Austria, Ungari ja Saksa muusikatradsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt 	<p>6.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Erinevates muusikapalades muusika väljendusvahendite kuulamine, muusikaliste vormide eristamine. Kuulatava muusikapala iseloomustamine, arvamuse põhjendamine oskussõnavara kasutades ● Eesti laulupidude traditsioonid. Tuntumad eesti koorid ja dirigendid, kodupaiga dirigendid. Sümfooniaorkestri koosseis. Dirigendi töö, erinevate orkestrite koosseisud (sümfooniaorkester, kammerorkester, dzassorkester) ● Eesti rahvamuusika suursündmused ● Vene, Läti, Leedu, Soome, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Austria, Ungari, Saksa muusika

● Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega

Muusikaline kirjaoskus

● Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: TA-A-A-A, TI-RI-TI-RI, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TAI-RI. TA-I-TI veerand-, pool- ja täispaus Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega). Mõistab viiulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g-G2 tähendust ning kasutab neid musitseerides. Mõistab duur-, moll-helilaadi ja helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning kasutab neid musitseerides

● Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: eeltakt, viiulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, märgid, diees, bemoll, bekarr

● Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpret, improvisatsioon tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, eesti rahvapillid) tempo, andante, moderato, allegro, largo, ritenuto, accelerando, dünaamika, piano forte,

6.klass

● Rütmifiguurid: Varem õpitud rütmifiguurid. Helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud F-d

● Absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonika ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid. Diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud

● Dünaamika: pianissimo, fortissimo

mezzopiano, mezzoforte, crescendo, diminuendo, pianissimo, fortissimo	
Õppekäigud <ul style="list-style-type: none"> ● Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil 	6. klass <ul style="list-style-type: none"> ● Oma arvamuse väljendamine muusikaelamuse kohta suuliselt, kirjalikult või muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine jms) kasutades seni õpitud muusikalist oskussõnavara

2. Hindamine:

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine ;

praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

eneseanalüüsi oskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;

osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, kontsertide).

Hinne	Punktisumma	Kirjeldus
5	100 - 90	Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi
4	89 - 75	Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi
3	74 - 50	Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi
2	49 - 20	Õpilane omab õpitud materjalist mitterahuldavaid teadmisi
1	19 - 0	Õpilase teadmised õpitud materjalist on puudulikud

Kujundav hindamine:

Väga hea	Hea	Rahuldav
<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult, kasutades muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel, veatult.</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.</p> <p>Õpilane laulab ladusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel.</p>	<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.</p> <p>Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.</p>	<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähest muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.</p> <p>Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.</p>

Muusika 7.klass

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I.ka	4. kl	5. kl	6. kl	II.ka	7. kl	8. kl	9. kl	III.ka	Kokku
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13

1. Õppesidu ja õpitulemused 7. klassis

7. klassi õpilane:

laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili;

- mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides;
- kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui rühmas lauldes;
- osaleb laulurepertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
- laulab ea - ja teemakohaseid ühe -, kahe - ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule;
- kasutab keha - , rütmi - ja plaatpille, plokkflööti või 6 - keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või *ostinato*'des ning iseseisvates palades;
- rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus;
- kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi;
- tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid;
- väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid;
  - loob improviseerivalt keha - , rütmi - ja plaatpillidel;
  - loob kindlas vormis rütmilis - meloodilisi kaasmänge ja/või *ostinato*'sid keha - , rütmi - ja plaatpillidel;
  - kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
  - loob tekste: regivärsse, laulusõnu;
  - väljendab muusika karakterit ja meeoleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu;
    - kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust;
    - eristab pop -, rokk -, džäss -, filmi - ja lavamuusikat;
    - on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt;
    - arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult;
    - mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides;
    - teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt.

Õppesisu III kooliastmes	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel kooliastmel ja 7. klassis
<p>Laulmine Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoitu häälemurdeperioodil. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes. Laulab ea - ja teemakohaseid ühe -, kahe - ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Laulab peast kooliastme ühislauale: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter) „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Saaremaa valss“ (R. Valgre) „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär). „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks) ● Mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides. 	<p>7. klass Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koorid). Laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi. Muusikateoste ja laulude analüüs</p> <ul style="list-style-type: none"> ● „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort) „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter) <p>Meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI). Absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g- G²). Duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla.</p>
<p>Pillimäng Kasutab keha -, rütmi - ja plaatpille, plokkflööti või 6 - keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des. Rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus. Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.</p>	<p>7. klass Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilis - rütmilised improvisatsioonid. Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus - vastus motiivid. Absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus. Helistike C - duur, a - moll; G - duur, e - moll ning F - duur ja d - moll seostamine pillimänguga. Süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.</p>
<p>Muusikaline liikumine Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid</p> <ul style="list-style-type: none"> ● väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid. 	<p>7. klass Muusikalises liikumises loominguliste ideede väljendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Prantsusmaa, Idamaad, Itaalia.
<p>Omalooming Loob improvisatsioone keha -, rütmi - ja plaatpillidel. Loob kindlas vormis rütmilis - meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Loob tekste: regivärse, laulusõnu.</p>	<p>7.klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Improvisatsioonid keha -, rütmi ja palaatpillidel. Rütmilis - meloodilised kaasmängud, ostinatod keha, rütmi - ja plaatpillidel. Meloodiate loomine relatiivsete helikõrguste abil. Laulusõnade ja regivärsiliste tekstide loomine. Muusika

<p>Väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.</p>	<p>meeleolu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu.</p>
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust Eristab kõla ja kuju järgi keel -, puhk -, löök - ja klahvpille ja pillikoosseise. Teab nimetada tuntud heliloojaid ja interpreete. Eristab kuulmise järgi elektrofone. Eristab pop - ja rokkmuusikat. Teab nimetada tuntud heliloojaid ja interpreete. Eristab džäss -, filmi - ja lavamuusikat. Teab nimetada tuntud dirigente, orkestreid ning muusika suursündmusi</p> <ul style="list-style-type: none"> ● On tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt ● Arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult ● Tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis). 	<p>7.klass Erinevate muusikavormide kuulamine ning neis esinevate väljendusvahendite ning ülesehituse (2 - ja 3 - osaline lihtvorm, variatsiooni - ja rondovorm) analüüsimine. Kirjalike tööde (essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat) ja power - point esitluste koostamine ja ettekandmine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Eristab kõla ja kuju järgi: keelpillid: poogenpillid viiul, vioola e altviul, tšello, kontrabass, näppepillid harf, kitarr; puhkpillid: puupuhkpillid flööt, klarnet, saksofon, oboe, fagott; vaskpuhkpillid: trompet, metsasarv, tromboon, tuuba;löökpillid: kindla helikõrgusega timpan, ksilofon; ebamäärase helikõrgusega(rütmipillid) suur trumm, väike trumm, taldrikud jt; klahvpillid: klaver, klavessiin, orel, akordion. Tuntud eesti heliloojaid, interpreetid ● Itaalia. Idamaad ● Itaalia, Idamaade muusika üle arutlemine muusika võrdlemine, kasutades oskussõnavara ● Eestis kehtiva autorikaitse seaduse põhipunktidega tutvumine. Intellektuaalse omandi kasutamine internetis.
<p>Muusikaline kirjaoskus Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: Sünkoop, triool, TI-TA-I, kuueteistkümnendndiknoot ja kuueteistkümnendndikpaus. Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja kaheksandik - taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed). Mõistab helistike C-a, G-e, F-d ning lähtub nendest musitseerides. Teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt ● Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rondo, variatsioon, 	<p>7. klass Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: sünkoop, triool, TI-TA-I, t kuueteistkümnendndiknoot, kuueteistkümnendndikpaus 2/4, 3/4, 4/4 ja kaheksandiktaktimõõt</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Helistikud C-a, G-e ● Rondo, variatsioon. Muusikainstrumentide nimetused.

muusikainstrumentide nimetused. Elektrofonid, spirituaal, gospel, popmuusika, rockmuusika džässmuusika, süvamuusika; sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, ooper, operett, ballett, muusikal sümfoonia, instrumentaalkontsert.	
Õppekäigud <ul style="list-style-type: none"> Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil. Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara. 	7. klass Suuliselt, kirjalikult ja muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine) oma arvamuse väljendamine, kasutades seni õpitud muusikalist oskussõnavara.

2. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine;

praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;

osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, kontsertidel).

Hinne	Punktisumma	Kirjeldus
5	100 - 90	Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi
4	89 - 75	Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi
3	74 - 50	Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi
2	49 - 20	Õpilane omab õpitud materjalist mitterahuldavaid teadmisi
1	19 - 0	Õpilase teadmised õpitud materjalist on puudulikud

Kujundav hindamine:

Väga hea	Hea	Rahuldav
Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika

<p>väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult, kasutades muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel, veatult.</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.</p> <p>Õpilane laulab lodusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel.</p>	<p>väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.</p> <p>Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusriikas ja kindel.</p>	<p>väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähest muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.</p> <p>Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.</p>
--	--	--

Muusika 8.klass

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I.k a	4. kl	5. kl	6. kl	II.k a	7. kl	8. kl	9. kl	III.ka	Kokku
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13

1. Õppesisu ja õpitulemused 8. klassis

8. klassi õpilane:

- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda;
- teab ja väljendab valsi rütmi 3/4 taktimõõdus;
- teab klahvpillide heli tekitamise mehhanismi ning klahvpillide peamisi osi: *klaviatuur, keeled, virblid, haamrite süsteem, pedaalid, viled, manuaalid, registrid*;
- teab elektrofonide heli tekkimise põhimõtet;
- tunneb mõisteid: *akustiline, elektro-akustiline, elektrooniline (instrument), süntesaator, digitaalklaver, rütmimasin*;
- on tutvunud infotehnoloogia võimalustega muusika kirjutamisel ja loomisel (noodistusprogrammid Sibelius, Finlandia, muusikaprogramm Garage-band);
- on tutvunud kitarril ajaloo ning ehitusega, tunneb kitarril heli tekitamise põhimõtet ning tähtsamaid osi;
- on tutvunud Ladina-Ameerika muusikale iseloomulike mõistetega: *antifoonia, samba, bossanova, lambada, macarena, tango, son, mambo, rumba, tša-tša-tša, salsa, paso doble, habaneera* ;
- valdab kontserti kuulates teadmisi esitletud pillide, muusikastiili ja/teema kohta.

Õppesisu III kooliastmes	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel kooliastmel ja 8. klassis
<p>Laulmine</p> <p>Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes. Laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälsed laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter) „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Saaremaa valss“ (R. Valgre) „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär). „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks) ● Mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides. 	<p>8. klass</p> <p>Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koorid). Laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi. Muusikateoste ja laulude analüüs</p> <ul style="list-style-type: none"> ● „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Saaremaa valss“ (R. Valgre) ● Meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI). Absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g- G²). Duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla.
<p>Pillimäng</p> <p>Kasutab keha -, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6 - keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des. Rakendab musitseerides kitarril lihtsamaid akordmänguvõtteid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus. Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.</p>	<p>8. klass</p> <p>Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis - meloodilised küsimus-vastus motiivid. Absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus. Helistike C-duur, a- moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga. Süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid</p>	<p>8. klass</p> <p>Muusikalises liikumises loominguliste ideede väljendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Hispaania, Ladina-Ameerika.

<ul style="list-style-type: none"> ● väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid. 	
<p>Omalooming</p> <p>Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne. Väljendab muusika karakterit ja meeolelu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.</p>	<p>8. klass</p> <p>Improvisatsioonid keha-, rütmi ja palaatpillidel. Rütmilis-meloodilised kaasmängud, ostinatod keha, rütmi-ja plaatpillidel. Meloodiate loomine relatiivsete helikõrguste abil. Laulusõnade ja regivärsiliste tekstide loomine Muusika meeolelu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu.</p>
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust</p> <ul style="list-style-type: none"> ● eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ja pillikoosseise. Teab nimetada tuntud heliloojaid ja interpreete. Eristab kuulmise järgi elektrofone. Eristab pop- ja rokkmuusikat. Teab nimetada tuntud heliloojaid ja interpreete. Eristab džäss-, filmi- ja lavamuusikat Teab nimetada tuntud dirigente, orkestreid ning muusika suursündmusi ● on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt ● arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult ● tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis). 	<p>8. klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Erinevate muusikavormide kuulamine ning neis esinevate väljendusvahendite ning ülesehituse (2- ja 3- osaline lihtvorm, variatsiooni- ja rondovorm) analüüsimine. Kirjalike tööde (essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat) ja power-point esitluste koostamine ja ettekandmine ● elektrofonid: süntesaator, elektriklaver. Rock- ja popmuusika (rock'n'roll, Briti 60. a rock-muusika, folk- rock, soul, funk, heavy rock, disko, hip-hop, elektrooniline popmuusika). Tuntud välismaa heliloojad ja interpreetid ● Eesti, Hispaania, Põhja - ja Ladina-Ameerika ● Hispaania muusika, rock - ja popmuusika üle arutlemine ja muusika analüüs kasutades oskussõnavara ● Eestis kehtiva autorikaitse seaduse põhipunktidega tutvumine. Intellektuaalse omandi kasutamine internetis.
<p>Muusikaline kirjaoskus</p>	<p>8. klass</p>

<p>Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: Sünkoop, triool, TI-TA-I, kuueteistkümnendiknoot ja kuueteistkümnendikpaus. Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed). Mõistab helistike C-a, G-e, F-d ning lähtub nendest musitseerides. Teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt ● Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rondo, variatsioon, muusikainstrumentide nimetused. Elektrofonid, spirituaal, gospel, popmuusika, rockmuusika džässmuusika, süvamuusika; sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, ooper, operett, ballett, muusikal sümfoonia, instrumentaalkontsert. 	<p>Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: sünkoop, triool, TI-TA-I, t kuueteistkümnendiknoot, kuueteistkümnendikikpaus 2/4, 3/4, 4/4 ja kaheksandiktaktimõõt</p> <ul style="list-style-type: none"> ● helistikud C-a, G-e, F-d. Bassivõti ja selle rakendamine musitseerimisel ● elektrofonid (süntesaator, digitalklaver). Spirituaal, gospel. Pop- ja rokkmuusika.
<p>Õppekäigud</p> <p>Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil. Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>8. klass</p> <p>Suuliselt, kirjalikult ja muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine jms) oma arvamuse väljendamine, kasutades seni õpitud muusikalist oskussõnavara.</p>

2. Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine;

praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;

osalusaktiivsus – tunnust osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, kontsertidel).

Hinne	Punktisumma	Kirjeldus
5	100 - 90	Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi
4	89 - 75	Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi
3	74 - 50	Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi
2	49 - 20	Õpilane omab õpitud materjalist mitterahuldavaid teadmisi
1	19 - 0	Õpilase teadmised õpitud materjalist on puudulikud

Kujundav hindamine:

Väga hea	Hea	Rahuldav
<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult, kasutades muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel, veatult.</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.</p> <p>Õpilane laulab lodusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel.</p>	<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.</p> <p>Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusriikas ja kindel.</p>	<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähest muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.</p> <p>Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.</p>

Muusika 9.klass

Tundide arv klassiti

Õppeaine	Nädalatunde klassiti												
	1. kl	2. kl	3. kl	I.k a	4. kl	5. kl	6. kl	II.k a	7. kl	8. kl	9. kl	III.ka	Kokku
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13

1. Õppesisu ja õpitulemused 9. klassis

9. klassi õpilane:

- Teab ansamblite ja orkestrite nimetusi ja koosseise, seostab intervalli nimetust ansambli arvulise koosseisuga;
- teab ja kasutab musitseerimisel mõisteid *partii ja partituur*;
- kinnistab mõisteid *dünaamika, meetrum*;
- teab alteratsiooni- märkide *diees, bemoll ja bekarr* tähendust;
- unneb hääleorganite nimetusi, ehitust ja oskab seletada hääle tekkimise mehhanismi;
- teab ja oskab võrrelda erinevaid nais - ja meeshääle liike;
- teab regilaulu tunnuseid ja esitusviisi;
- teab ja kasutab Itaalia muusikat iseloomustades mõisteid *tarantella, napoli laul, ballaadid ja lüüirilised laulud, bel canto, ooper*;
- tunneb ja kasutab musitseerimisel $3/8$ *taktimõõtu* ning vastavaid helivältusi;
- teab ja kasutab mõisteid *kunstmuusika, meloodia, harmoonia, akord*;
- tunneb F- duur ja D - duur helistikku;
- seostab laulu õppimisel relatiivsed ja absoluutsed helikõrgused;
- teab kuulsaid ooperiheliloojaid ja nende teoseid;
- teab ja kinnistab operetti iseloomustades mõisteid *primadonna, aaria, libreto, retsitatiiv*;
- teab kuulsaid operetiheliloojaid ja nende teoseid;
- omandab kontserti kuulates teadmisi esitletud pillide, muusikastiili ja/teema kohta;
- tunneb ja kasutab helikõrgusi bassivõtmes, oskab kuulata iseennast ja kaaslast ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides;
- kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega;
- rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast;
- teab ja kinnistab muusikali iseloomustades mõisteid *libreto, süzee, jazz -, pop - ja rockmuusika, klassikaline muusika, massimeedia, filmikunst*;
- kinnistab teadmisi hääleliikidest, ansamblitest, orkestrist;
- teab Eesti ja maailma tuntumaid muusikale ja nende nende loojaid;
- teab ja kasutab balletti iseloomustades mõisteid *koreograaf, pantomiim, kordeballett, libretist, lavastaja, helilooja, moderntants*;
- teab tuntud ballette ja nende loojaid, Eesti tuntud balletiartiste ja koreograafe;

- iseloomustab prantsuse muusika arengut, kasutades mõisteid *rahvalaulud, šansoon, gavott, farandool, courante ja bourree, trubaduur, kunstmuusika, operett, ballett, impressionism*.

Õppesisu III kooliastmes	Rõhuasetused õppesisu käsitlemisel kooliastmel ja 9. klassis
<p>Laulmine</p> <p>Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ja väljendusrikkalt ning arvestab esitatava muusikapala stiili; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil. Kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes. Laulab ea- ja teemakohaseid ühe-, kahe- ning paiguti kolmehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule</p> <ul style="list-style-type: none"> ● laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter) „Kalevite kants“ (P. Veebel), „Saaremaa valss“ (R. Valgre) „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär). „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks) ● mõistab relatiivsete helikõrguste (astmete) vajalikkust noodist lauldes ning kasutab neid meloodiat õppides. 	<p>9. klass</p> <p>Õpilaste muusikaliste võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (ansamblid, koorid). Laulude õppimine: noodi järgi astmenimedega, kuulmise ja noodi järgi astmenimedega, kuulmise järgi. Muusikateoste ja laulude analüüs</p> <ul style="list-style-type: none"> ● „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär). „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks) ● meloodiate laulmine relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI). Absoluutsete helikõrguste seostamine relatiivsete helikõrgustega (g- G²). Duur- ja moll helilaad ning duur- ja moll kolmkõla.
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille, plokkflööti või 6-keelset väikekannelt kaasmängudes ja/või ostinato'des. Rakendab musitseerides kitarrilühtsamaid akordmänguvõtmeid ning lähtub absoluutsetest helikõrgustest (tähtnimedest) pillimängus. Kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi. 	<p>9. klass</p> <p>Orffi pedagoogika – kaasmängud, ostinatod, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid. Rütmimängud – rütmirondo, rütmikett, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid. Absoluutse süsteemi kasutamine pillimängus. Helistike C-duur, a- moll; G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll seostamine pillimänguga. Süvendatult pilli õppinud õpilaste rakendamine musitseerimisel.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p>	<p>9. klass</p>

<p>Tunnetab ja rakendab liikudes muusika väljendusvahendeid</p> <ul style="list-style-type: none"> ● väljendab liikumise kaudu erinevate maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid. 	<p>Muusikalises liikumises loominguliste ideede väljendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Aafrika.
<p>Omalooming</p> <p>Loob improvisatsioone keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Loob kindlas vormis rütmilis-meloodilisi kaasmänge ja/või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Kasutab lihtsaid meloodiaid luues relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Loob tekste: regivärsse, laulusõnu jne. Väljendab muusika karakterit ja meeleolu ning enda loomingulisi ideid liikumise kaudu.</p>	<p>9. klass</p> <p>Improvisatsioonid keha-, rütmi ja palaatpillidel. Rütmilis-meloodilised kaasmängud, ostinatod keha, rütmi- ja plaatpillidel. Meloodiate loomine relatiivsete helikõrguste abil. Laulusõnade ja regivärsiliste tekstide loomine Muusika meeleolu ja karakteri väljendamine liikumise kaudu.</p>
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit) ning muusikateose ülesehitust</p> <ul style="list-style-type: none"> ● eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille ja pillikoosseise. Teab nimetada tuntud heliloojaid ja interpreete. Eristab kuulmise järgi elektrofone. Eristab pop- ja rokkmuusikat. Teab nimetada tuntud heliloojaid ja interpreete. Eristab džäss-, filmi- ja lavamuusikat Teab nimetada tuntud dirigente, orkestreid ning muusika suursündmusi ● on tutvunud Eesti ning Prantsuse, Itaalia, Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika, Aafrika või Idamaade muusikapärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt ● arutleb muusika üle ja analüüsib seda oskussõnavara kasutades; võtab kuulda ja arvestab teiste arvamust ning põhjendab enda oma nii suuliselt kui ka kirjalikult ● tunneb autoriõigusi ja nendega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis). 	<p>9. klass</p> <p>Erinevate muusikavormide kuulamine ning neis esinevate väljendusvahendite ning ülesehituse (2- ja 3- osaline lihtvorm, variatsiooni- ja rondovorm) analüüsimine. Kirjalike tööde (essee, analüüs, uurimus, retsensioon, referaat, plakat) ja power-point esitluste koostamine ja ettekandmine</p> <ul style="list-style-type: none"> ● eristab džäss-, filmi- ja lavamuusikat(ooperi, opereti, muusikali ja balleti muusika). Eristab kõla järgi pillikoosseise:orkestrid: (sümfoonia, puhkpilli-, keelpilli-, rahvapilliorkester); ansamblid: (keelpillikvartett, pop- ja džässansambel). Eesti tuntud dirigendid ja orkestrid. Muusika suursündmused Eestis ● Prantsuse, Aafrika ● filmi-, lava- ja žässmuusika üle arutlemine, muusika analüüs. Kasyrades oskussõnavara ● Eestis kehtiva autorikaitse seaduse põhipunktidega tutvumine. Intellektuaalse omandi kasutamine internetis.
<p>Muusikaline kirjaoskus</p>	<p>9. klass</p>

<p>Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: Sünkoop, triool, TI-TA-I, kuueteistkümnendiknoot ja kuueteistkümnendikpaus. Mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed). Mõistab helistike C-a, G-e, F-d ning lähtub nendest musitseerides. Teab bassivõtme tähendust ning rakendab seda musitseerides repertuaarist tulenevalt ● mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: rondo, variatsioon, muusikainstrumentide nimetused. Elektrofonid, spirituaal, gospel, popmuusika rockmuusika džässmuusika, süvamuusika; sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, ooper, operett, ballett, muusikal sümfoonia, instrumentaalkontsert. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid: sünkoop, triool, TI-TA-I, t kuueteistkümnendiknoot, kuueteistkümnendikikpaus 2/4, 3/4, 4/4 ja kaheksandiktaktimõõt ● Helistikud C-a, G-e, F-d. Bassivõti ja selle rakendamine musitseerimisel ● Jazzmuusika, sümfooniaorkester, kammerorkester, keelpilliorkester, džässorkester, partituur, Ooper, operett, ballett, muusikal. Sümfoonia, sümfooniakontsert.
<p>Õppekäigud</p> <p>Arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil. Kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.</p>	<p>9. klass</p> <p>Suuliselt, kirjalikult ja muul looval viisil (visuaalne kunst, dramatiseering, loovliikumine jms) oma arvamuse väljendamine, kasutades seni õpitud muusikalist oskussõnavara.</p>

2. Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Teadmised – muusikaline kirjaoskus, oskussõnavara, muusika kuulamine;

praktilised oskused – laulmine, pillimäng, omalooming, muusikaline liikumine;

eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida nii enda kui ka kaasõpilaste osalemist ja saavutusi muusikalistes tegevustes;

osalusaktiivsus – tunnist osavõtt, aktiivne osalemine muusikalistes tegevustes nii koolis kui ka väljaspool kooli (osalemine koorilaulus, kontsertidel).

Hinne	Punktisumma	Kirjeldus
5	100 - 90	Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi
4	89 - 75	Õpilane omab õpitud materjalist häid teadmisi
3	74 - 50	Õpilane omab õpitud materjalist rahuldavaid teadmisi
2	49 - 20	Õpilane omab õpitud materjalist mitterahuldavaid teadmisi
1	19 - 0	Õpilase teadmised õpitud materjalist on puudulikud

Kujundav hindamine:

Väga hea	Hea	Rahuldav
<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatavast muusikast selgesõnaliselt (nt kirjeldab 5 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja selgitab seda väga põhjalikult, kasutades muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel, veatult.</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.</p> <p>Õpilane laulab ladiusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel.</p>	<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta mõningal määral (nt kirjeldab 3–4 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades küllaldast muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.</p> <p>Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel.</p>	<p>Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta vähesel määral (nt kirjeldab 1–2 erinevat muusika väljendusvahendit), analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vähest muusika oskussõnavara.</p> <p>Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).</p> <p>Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.</p> <p>Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.</p>